

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

Prihaja vsako nedeljo.

Cena Novin na celo leto je: doma na skupni naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko 100 D. Cena Marijnoga Lista na celo leto je: doma 10 D., v Ameriko 50 Din. Novine prihajajo vsaki teden, M. List vsaki mesec. Naročniki M. Lista i Amerikanci dobijo kalendar brezplačno, naročniki Novin pa za polovično ceno. Rokopisi se ne dajo nazaj. Rokopise i naročnino pošiljajte na uredništvo ali upravništvo Novin v Črensovce, Prekm.

„Vredništvo i upravništvo Novin je v Črensovcih, Prekmurje“.

Vrednik: Klekl Jožef, vp. plebanoš v Črensovcih.

Oglasi, (inserati) se tudi sprejmajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok en dinar, za večkrat popust. Cena malih oglasov je do dvajset reči 5 Din, više od vsake reči pol dinara. Med tekstem je cena oglasov cm² dva dinara v „Poslanom“ tri dinare. Ki naroči 1/4, 1/2 ali celo stran, dobi 25% popusta za edno objavo, za večkratno več. Takso za vse oglase plača upravništvo „NOVIN“.

Politične počitnice.

Narodna skupščina je končala svoje poletno zasedanje i se je razšla. Belgrad je ostao prazen, le par ministrov je tam kak na straži. Drugi pa so šli po „težkom“ deli na letovišča, da se do dobra odpočinejo. Ravnotak so šli tudi poslanci vsakši v svoj kraj, med svoje volilce, da jim poročajo o položaji i jim položijo račun od svojega dela v narodnoj skupščini. Skupščina bo počivala do 20. oktobra, precu dugi čas, v šterom se dosta vse lahko zgodi, včini i spremeni.

V minolom zasedanji je bilo naše politično življenje jako živo i burno. Med velkov nervoznostjov so se odigravali politični dogodki. Med temi najvažnejši: sporazum med radikali i Radičovci. V čem obstoja sporazum, je skrivno; znamo le tolko, da majo radičovci štiri ministre, da več nega guča od republike, da je Radič prosti i da so Pribičevića brsnoli iz vlade, kama, kak politični krogi mislijo, več ne pride nikdar. Telko znamo od toga sporazuma, drugo pa prle ne zvedimo kak v jesen. Zdaj so počitnice. Na videzno se vidi, ka je v politiki mirno, a ne je tak. To je zdaj najbolše vreme za politične kupčije. Vodilni politiki zdaj pripravljajo svoje šance, odkec začnejo svoje novo delo v idočem zasedanji skupščine. V našoj vladi, štera je sporazumaška i obstoja samo kratko vreme se kažejo nesoglasja. Ministri eden drugomi ne zavupajo. Posebno radikali ne zavupajo radičovcom zavolo Štefana Radiča, šteri s svojimi brbrarijami spravla celo vlado v neprijeten položaj. Tak je on edna važnih zadev, štero trbe rešiti med temi počitnicami. To čutijo, radičovci, a najbolše pa radikali. Neštetni politiki že zdaj izjavljajo, ka če denešnja vlada šče, ka ostane, mora Radiča odstraniti iz političnoga življenja. Druga zadeva je g. Pašič. Kak znamenja kažejo, je on ne bio za sporazum, zato se je težko betežen odpelao v toplice, da se njemi je ne trbelo sestati z Radičom. Pašič je ne doma i zaednok nišče ne ve povedati, ka on misli. Najbole je vörvati, ka se tudi on odtegne iz političnoga življenja, ar je on ne za sporazum i tudi inači je prestari za politiko. V radikalnoj stranki se pa oglasuje Jovanovič, šteri je za pravi narodni sporazum, on ešče izda zasleduje politiko sporazuma med Slovenci, Srbi i Hrvati. Belgrajske novine tudi pišejo, da lahko pride do spremembe do jeseni, ka Jovanovič sestavi šörko koncentracijsko vlado.

Tak stojimo v jako meglenom položaji i nemre se nikak naprej računati kak se začne novo zasedanje skupščine. Kak smo pravili, duge so počitnice, i v tom časi se dosta spremeni, ar bo se na spremembi tudi delalo. Edno pa je jasno i se z gotovostjov lahko pove, ka je vlada RR. ne trdna i ka je to ne nikši sporazum, a tudi politika RR. vlade je nepravilna, i jo

ludstvo tudi z nezavupanjem gleda. Najbole verjetno je kak neštterne novine pišejo, ka je to pa samo edna proba, če se ne obnese, te bo trbelo iskati za istino bratovski sporazum i vlado, v šteroj bo meo svoje zastopnike naš troedini narod. Hrvatski narod je vkanjeni, slovenski nema v vladi svojih zastopnikov, to je nepravilno. To pitanje bo trbelo rešiti i vupajmo, ka se to tudi vgodno reši v kratkom časi.

Prvi mladinski misijon v Slov. Krajini.

Dühovne vaje za dečke od 5. do 8. sept. 1925. v Črensovcih.

Pogosto smo meli po vsej faraj naše Krajine sv. misijon, šteroga se je udeležilo vsikdar na jezere vernikov. Sv. misijon je pa vsešerom vsigdar bio za vse; za moške, ženske mladence i mladenke. Čutili smo potrebo, da, kak je to pa drugih faraj Slovenije, kde so krščanske mladeniške organizaje, tudi naša moška mladina naj ma svoj sv. misijon. Izbrali smo Črensovce, kde se naj vrši prvi mladinski misijon v Slov. Krajini.

Misijon bo trajao od 5. do 8. septembra. Tu sta dva svetka i vmes samo eden delaven den. To bo tak ravno najpripravnejši čas, da se zamudi kak najmenje dela. Drugič je pa ti svetek rojstva Preč. Device Marije, šteri nam nudi ravno najlepšo priliko, da te dneve posvetimo Gospodi. Dosta je telovnoga dela, dosta trüdov, skrbi za vsakdanešnje delo, a naša duša tudi žele svoje. Naša duša žele i zahteva, da se posveti nekaj časa tudi njoj, da živi tudi ona. Zato bo to prilika, kda lahko pustimo vse drugo i tej par dni živimo svojoj duši.

Zečno se dühovne vaje za dečke, ki so že stari 16 let v soboto 5. sept. večer ob šestih. Te bo prva predga za dečke. Gospodje misionarje so nam naznanili, da za misijonsko spoved sprejmejo samo tiste dečke, ki do pri vseh predgaj navzoči. Predg bo itak samo šest, zato pa v soboto bodite že vsi pri prvog predgi. Spored misijona objavimo v drugog številki.

NEDELA

XII. po risalaj. Evang. sv. Luk. 10, 23—37. — Lübi Gospoda, svojega Boga iz vsega svojega srca, — i svojega bližnjega kak samoga sebe.

Kristušov navuk nam nalaga, zapovedava dvojno lübezen: lübezen do Boga i lübezen do bližnjega. Kakša naj bo ta naša dvojna lübezen? Odgovarja nam Gospod sam.

Bog je najvišše bitje: on je večna Istina, naskončna Popunost, nebeska Lepota, nezgrüntana Lübezen. On je začetek i konec vsega. On nas je stvorio, nas ohranja i on nas vzeme tudi k sebi. V njegovih rokaj smo od prvoga hipa pa do zadnjega megnjenja svojega življenja. On je teda naš najvišji gospod, ki za nas skrbi kak dober Oča, ki nam davle hrano v potrebnom vremeni — kak to molimo v molitvi pred jstvinov —, ki nas oblači, nam pomaga premagivati vse nevarnosti življenja. Zato ga že zavolo toga moramo lübiti. Je pa še tudi nekaj drugo, ka nam mora podžigati srca k lübezni. Bog je nezgrüntana Lübezen. On je svet tak lübo, da je darivao za njegovo zveličanje svojega edino-

rojenoga Sina. Jezusa Kristuša, drugo božo osebo, je poslao iz nebes, da s svojim trpljenom i smrtjov zadosti za naše grehe i nam odpre nebesko kraljestvo, štero sta nam Adam i Eva s svojim grehom nepokorščine zaprla. Lübo nas je. Mi pa njega ne bi lübili? Če nam Kristuš to celo zapovedava: „Lübi Gospoda, svojega Boga iz vsega svojega srca i iz vse svoje duše i iz vseh svojih moči i iz vse svoje misli: Svojega bližnjega pa kak samoga sebe!“ S tem nam je Gospod zapovedao drugo lübezen; lübezen do našega bližnjega. Toga moramo lübiti kak samoga sebe. Ne bole i ne menje. „Ka neščeš, da drugi tebi ne včini, toga tudi ti drugomi ne včini“ — je pravó Jezuš sam. Ka pa za sebe poželemo, to tudi svojemi bližnjemi moramo privoščiti. — Što pa je naš bližnji? Ne samo stariši, bratje, sestre, sorodniki, prijateli, nego vsi ljudje — tudi sovražniki. Jezuš pravi: „Čüli ste, da je bilo povedano: Lübi svojega bližnjega i sovraži svojega sovražnika! Jaz pa vam povem: Lübite svoje sovražnike, delajte dobro tistim, šteri vas sovražijo, i molite za tiste, šteri vas preganjajo i ogrizavajo; — Če najpre lübite tiste, šteri lübijjo vas, kakše plačilo bote meli?“ Lübiti moramo teda vse ljudi. To je zapovedano v zapovedi lübezni, šteró je postavio Jezuš Kristuš sam.

Glasi.

Slovenska Krajina.

„Uradni list“, štev. 74. z dne 6. avgusta, javla, ka je v Dol. Leudavi ukinjena ekspoziura katastrskega urada i njene posle vrši naprej katastrski urad v Soboti.

„Uradni list“, štev. 72. z dne 3. avgusta je prineso „Predlog zakona o občoj carinskoj tarifi z uvoznimi i izvoznimi carinami.“ V naslednjog števu. od 4. avgusta pa „Navodilo“ kak se mora pri tom zakoni postopati. Ti je tudi kak se postople pri odgoni živine na pašo prek meje.

Navuk za tretji red bo na Nalo mešo v Črensovcih ob 2 po poldnevi pred večernicov.

Černelavci. Titan Jožef trgovec z žitom je poleg ednoga kalendarija tožo Titan Ivana nadučitelja v Kupšincih ar je praj v njem „preveč razžaljeni“ bio. Več kak pol leta se je vlekla ta pravda i se je 27. julija v Maribori skončala. Titan Jožef trgovec je pravdo zgübo i vse stroške mora plačati. Markišavskoga Kühar Štefana je ta tožba na telko interesirala, ka se je s svojim dragim prijatelom Titan Jožef trgovcom tudi on vözo v Maribor na razpravo. Sobočkoj tiskarni je pa praj že naprej zapovedano bilo, ka k toj priliki za en pošteni „moralen“ pouk naj vse velke črke vküp poiščejo. Ali čüdno je zdaj pa denok nikaj ne piše od te tožbe v svojem listi. A ja, če bi Titan nadučitelj obsojeni bio, te bi v „Mörskoj Krajini“ pa z velkim bobnjom bobnjarii, ka ne davno edno tožbo svojega prijatela.

Gospodinjska šola častitih šolskih sester v Maribori. Šolske sestre v Maribori so pred petimi leti odprle v svojem zavodi gospodinjsko šolo. Namen te šole je potrebno izobraziti deklice vseh stanov v gospodinjstvo, posebno pa kmečke dekline. Učenke so pod vodstvom vrlih vučiteljic, šolskih sester i zdravnika včijo vse, ka je potrebno znati ednoj dobroj vertinji. Starišje vseh učenk, štere so do zdaj bile v tom zavodi so jako zadovoljni z znanostjov, štero so si njihove hčeri pridobile v zavodi, zato pa toplo priporočamo to krščansko šolo vsem tistim starišom, šteri razmijo kak dosta vredna je vučna vertinja ino želejo, ka bi se tudi njihove hčeri navčile dobroga vertinstva ino šivanja. — Kak vsako leto, tak tudi letos so častite šoiske sestre pripravile razstavo ročnih del i risb vseh učenk. — Vsi, ki so

canje silja se izvrši tudi na drugi način tak, da vzememo le 10 l. tople vode, v šteroj razstopimo samo 50 gramov Uspuluna (20 del kg) i s tov vnožinov z zalivalnikom, kak'nega rabimo na vrhi škropimo 100 kg zrnja. Škropljenje se vrši tak, da z lopatov večkrat premetavamo silje i pri tom škropimo, da se vsako zrno obda z Uspulunom. Tak dobro premešano zrnje se pusti nato ležati bar pol dneva nato pa se ga osuši i poseje.

Drugi način pačanja se vrši z galicov, štero se vzeme 1/2 kg na 100 l. vode i 100 kg. silja. Tudi v galičnoj razstopini je pustiti zrnje ležati toliko časa, kak v Uspulunu.

Če bi vsi kmetovalci postopali na te način, da bi se posluževali razkūževanja silja z ednov gori omenjenih snovi bi gvišno snetljivost preminula z naših njiv, pridelek pa bi bio vekši i boljši.

Po nikod sem opazovao, da pacajo silje v gnojšnici, ali ga potrosijo z vapnenim prahom, uspeha sicer nikoli ne dosežejo zato je boljše žrtvovati tih par dinarčkov i smo brez skrbi, da bo silje zdravo.

1. Zrnje.

100 kg. pšenice	250 Din.,
" žita	175 "
" ovsa	175 "
" kukorice	200 "

2. Živina:

govenska:	teoci:	svinje
v Zagrebi 1 kg.	16—18 D.	14 D.
v Ljubljani "	16—18 D.	14 D.

3. Krma.

Sena m. 90—125 D., slame m. 70—100 D.

Zagrebečka borza

dne 20. augusta 1925.

Amerikanski dolar, 1 dolar	D 54—
Schiling	D 7 80
Čeho-Slov. krona, 1 K	D 1 64
20 kronski zlat	D 205—
Francoški frank, 1 frank	D 2 65
Madjar. K 100 (nova em.)	D 0 075
Švic. fran., 1 fr.	D 10 90
Talijanske lire, 1 lira	D 2 02
Zürich:	
Dinar, 100 Din	Šv. frcs 9 225

Pošta.

Štefan Bölec Peč 24. p. p. Dobil smo poslano peneze. Pozdrav smo objavili kak ste želeli v 32. števu od 9. avg. 1925.

MALI OGLASI.

MALO POSESTVO ODDALJENO 21.

od Gor. Radgone eno uro pri okrajni cesti v zelo milem okraju, arondirano 8 do 12 oralov površja in sicer: njive, travniki, velik sadovnjak, šuma, zidana hiša, hlev, šupa pokrito z opeko v bližini veleposestva se po ugodnoj ceni proda. — Pojasnila pri gosp. FISCHER. Plitvički vrh pri Gor. Radgoni.

EGY JOBB HÁZBÓL VALÓ FIU
TANONCNAK
 FELVÉTELIK
 WORTMAN BENŐ üzletébe
 D. LENDAVÁN.

Samostalno prekmursko katoličansko podporno društvo sv. Križ Chicago Ill:

je najbolše društvo za prekmurske Slovence v Chicagi. Kotrige društva postanejo lahko kat. Slovenci, moški od 16. do 50. leta, ženske od 16. do 45. leta starosti. Kotrige plačajo ednok pristopnino 1 Dol. i mesečno 1 Dol. i zato dobi vsakša betežna kotriga prvij 6 mesecov 1 Dol. podpore za vsaki den, nadalnje 3 mesece pa 50 centov na den. Če je kotriga ešče duže betežna, zvoli se njoj podpora na mesečnoj seji. Za smrtino plača društvo zdaj 350 Dol., kda bo pa več kak 200 kotrig, pa 500 Dolarov. Gotovščine ma društvo 5000 Dol. kotrig 170. Želemo, ka bi bilo skoro 200 kotrig. Društvo skrbi za lepi sprevod i cerkveni pokop i bo pomagalo pri deli za prekmursko slovensko faro v Chicagi i priporoča vsem kotrigam, da si naročijo prekmursko glasilo „Novine“ v šterij objavlja društvo svoje oglase. Novine se naročijo pri Klekl Jožefi, vp. pleb. v Črensovcih, Prekmurje, Jugoslavija i se dobijo tudi pri društvu. Društvene seje se vršijo vsako drugo nedelo v meseci ob 3. vōri na numeru 1804. So Racine Avenue, Chicago Ill. Opominamo vse prekmurske Slovence, ki so ešče nej ali so že v kakšem društvu, naj pristopajo k tomi lepomi društvu, štero pomaga kotrigam v potrebaj.

Odbor za leto 1925:

Predsednik Martin Kelenc, podpredsednik Mihal Grūškovnjak, tajnik Štefan Hozjan, podtajnik Martin Horvat, blagajnik Štefan Jakšič, paziteo betežnih Mihal Gjōrek, nadzorni predsednik Štefan Gjura, računovoditela Štefan Rūlop i Naci Markoja, paziteo društva Anton Markoja, vrtar Jožef Trajbar.

Naročnina ino oglasi se sprejmejo za „Novine“ pri ERDŐSY BARNABAŠ, trgovci z papirrom i igračami v Murskoj Soboti št. 180. poleg rim. kath. cerkvi ino pošte.

SLOVENSKA BANKA
 40 v DOLNJI LENDAVI
 daje kredite in vsakovrstna posojila kmetovalcem in posestnikom v Slovenski Krajini po najugodnejših pogojih.

J. MOČNIK
 v M. Soboti
 priporoča vsem interesentom svoje bogato skladišče nagrobnih spomenikov od 600 Din naprej. Prevzeme vsa v to stroko spadajoča dela.

Slovenska Banka d. d.
 podružnica DOLNJA LENDAVA
 plača najbolje dolarje in zlate peneze.
 Ovlaščena banka za trgovanje z devizami in valutami. Izstavlja izvoznikom uverenja in prevzema bančne garancije.

Prodaja hiš. V D. Lendavi se proda hiša št. 80. prek cerkvi, s prostori za 2 trgovini.
 V Spodnji ulici v D. Lendavi se včasi odda hiša št. 218.
 Ravnotam je na prodaj gospodarsko poslopje (stari mlin) v Mlinski ulici z ednim plūgom sadovnjaka, 30 plūgov zemle v bližini varoša pa se da z rende. — Bole se pozvedi v tiskarni v Dolnji Lendavi.

Házeladás. Dol. Lendaván a templommal szemben a 80. számu ház, mely 2 üzlethelyiséggel bir, azonnal eladó. Az Alsóutcában 218. sz. ház 2 lakással azonnal eladó.
 A malomutcában lévő gazdasági épület (régí malomház) egy hold gyümölcsössele azonnal eladó, ugyszintén 30 hold föld a város közelében bérbeadó. — Bövebbet a nyomdában Dolnja Lendaván.

Izvozna klavnica
JOŽEFA BENKO
 Mur. Soboti v Križevcih
 Prekmurje.

Gospodarska poslopja so krita s salonitom.

Samo s SALONITOM pokrivajte hiše, ker je salonit sedaj najboljše pokrivalo! Je lahek, trpežen, kljubuje z vsakim veharom, negorljiv, nikoli ni potreben, poprave in je vsled tega tudi najcenejši. Večletno jamčenje! Skladišče: ČEH & GASPAR, mešana trgovina in s stavbenom materijalom Murska Soboti. Ravnotam se dobivajo tudi potrebna pojasnila.

Pristopite
 k novoustanovljenoj „MLINSKOJ ZADRUGI“ na Razkriži.
 Priglasite se lahko vsakši den. Delež je 1000 dinarov, šteri se lahko plačuje tudi na rate.
 „MLINSKA ZADRUGA“
 (bivsi Kumparičov mlin) Razkriž.

15 plūgov zemle
 „Ivankovci“ se včasi proda. Pozvedi se v tiskarni v Dolnji Lendavi.

15 hold föld
 az Ivankóci földekből azonnal eladó. Bövebbet a nyomdában D. Lendaván.

Obrtna Banka d. d. v Ljutomeru.
 Ovlašćeni zavod za trgovanje z devizami in valutami. Izstavlja izvoznikom uverenja, daje kredite po najugodnejših pogojih ter izvršuje vse bančne posle najkulantneje.